

V I N N Ý

K M E N

číslo 32

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

srpen / 2020

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Úvodní slovo (<i>M. Kubíček</i>)	4
Zamyšlení o zvěstování (<i>M. Kubíček</i>)	6
Bitva na Bílé hoře (<i>M. Kubíček</i>)	9
Rozhovor s biskupem Jurajem J. Dovalou (<i>M. Kubíček</i>)	12
70 let Brněnské diecéze CČSH (<i>M. Kubíček</i>)	14
Zamyšlení nad církví (<i>P. Vaculovič</i>)	16
Připomínka výročí	18
Pozvánky	20
Doporučujeme... ..	21
Narozeniny	24
Datový plán	25

Úvodní slovo

Vychází již třicáté druhé číslo našeho „diecézního občasníku“ Vinný kmen, třetí a poslední v tomto církevním roce, takže závěr léta, podzim, až k adventu. Je to sice období, ve kterém se, pokud se významných církevních (ekumenických) svátků týká, v podstatě nic neděje, to ale neznamená, že by se nedělo nic v církvi. Církev je živý organismus, a třebaže se mnohdy kloní k jistému konzervativismu, bylo by velikým nebezpečím plést si to s konzervou. „Zakonzervovaná“ církev by už neplnila poslání, které jí svěřil její Pán, Ježíš Kristus.

Nás, naši církev, právě v tomto období čeká událost nesmírně důležitá a zásadní – v říjnu budeme na sněmu volit nového patriarchu. Čas, který prožíváme, není vůbec jednoduchý, pro církev už vůbec ne. A břemeno služby patriarchy je nesmírně těžké, mnohdy k neunesení. Pomoci mohou především naše modlitby, ať už teď, v době předsněmovní, modlitby, ve kterých prosíme o správná rozhodnutí a dobrou volbu, následně pak i modlitby za toho, kterého na sněmu zvolíme, aby naši církev vedl co nejlépe, v duchu Ježíšova evangelia.

V podzimním čase si budeme také připomínat kulaté výročí, které tragicky zasáhlo náš národ a na celá staletí ho poznamenalo – 400 let od bitvy na Bílé hoře; ale k tomu samostatný článek.

Ještě považuji za důležitou tuto poznámku:

Vinný kmen vychází již řadu let. Redakční rada se za tu dobu prakticky nezměnila a inspirace není nevyčerpatelná. Moc rádi bychom profil našeho občasníku oživil, a to co nejdříve. Přiví-

táme tím pádem jakékoli návrhy, nápady, postřehy ap. Motat se stále v jednom kruhu už je hodně nudné, vidíme to i z toho, že zájem o VK čím dál víc klesá. Když jsme před více jak deseti lety začínali, byli jsme v naší církvi první diecézí, která něco takového vydávala. Tehdy to bylo opravdu nové a zajímavé. V současné době má svůj časopis plzeňská diecéze, královéhradecká diecéze, pražská diecéze, a všechny na mnohem vyšší úrovni, než je ten náš. Aby tedy byl důvod s Vinným kmenem pokračovat, je třeba jej hodně změnit.

Miroslav Kubíček
šéfredaktor

Zamyšlení o zvěstování

Fp 1, 27 - 30

Mk 16, 14 - 16

Jak již bylo zmíněno v Úvodním slovu, toto číslo Vinného kmene je zaměřeno na poslední třetinu církevního roku, to znamená od konce léta, až po advent. Už kdysi jsem se zamyslel nad jednou věcí: zatímco ta první polovina církevního roku je téměř nabitá událostmi a svátky, od adventu, přes Vánoce, Zjevení Páně, postní dobu, Velikonoce, až po svátky Svatodušní, resp. až po Trojici, tak v té druhé polovině, jejíž značná část se nás právě teď dotýká, se neděje skoro nic. Ale myslím si, že není těžké přijít na to, proč tomu tak je a proč je toto mezidobí tak dlouhé. Otevírá se totiž čas zvěstování. **„Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření“**, vybízí vzkříšený Ježíš své učedníky. Teď mají jít a podávat svědectví o všem, čeho byli v uplynulém čase účastníky. Událo se všechno, čeho bylo zapotřebí: učedníci byli svědky velikonočních událostí, prožili setkání se Vzkříšeným, dostalo se jim daru Ducha svatého. Toto vše, toto evangelium, radostnou zvěst, mají teď kázat celému světu. Tak to máme napsáno v Markově evangeliu. K tomu jsem ještě připojil slova z listu Filipským, i těm se budeme věnovat.

Učedníci mají tedy jít do celého světa a kázat evangelium. Na jiném místě evangelia Ježíš ve chvíli, kdy vysílá své učedníky, radí, co si s sebou mají či nemají vzít, kam mají jít, co mají dělat, čím mají být – obrazně řečeno – „vyzbrojení“. Pavel v listu Filipským v podstatě vyzývá své adresáty v podobném smyslu, ale mnohem stručněji: **„Jenom vedte život hodný Kristova evangelia.“** Je až zarážející, jak je to stručné. Naplní až úžasem, když si uvědo-

míme, jak to nejhlavnější, nejzákladnější, oč v evangeliu a vlastně vůbec v celém křesťanství jde, je neuvěřitelně prosté a jednoduché: **„Jenom vedte život hodný Kristova evangelia...“** Nic víc, nic míň. O nic jiného nejde. Vedte život hodný Kristova evangelia – to je skutečně všechno, k čemu Pavel nabádá a co požaduje, prakticky není zapotřebí k tomu ještě něco dodávat.

Říkává se, že křesťanství není náboženství, ale víra. Toť otázka. Z jistého pohledu, například sociologického, křesťanství samozřejmě náboženstvím je, má veškeré znaky charakteristické pro náboženství jako takové, přece jen si ale myslím, že křesťanství má v sobě přece jen něco, co ta ostatní přesahuje, anebo se od nich alespoň v čemsi podstatném liší. Nikoli převyšuje, nemám právo tvrdit, že křesťanství je ze všech náboženství to nejprvnější, nejvyšší a nejdokonalejší (to bych se v podstatě připodobnil těm postavickým z Havlíčkova Křtu svatého Vladimíra, které se předhánějí v tvrzení „naše církev je mezi církvemi nejčirkvovatější“), ale přesahuje. Totiž ten přesah, který mám na mysli, jde (anebo určitě je schopen jít) napříč.

Už před lety, když jsem se nějaký čas trošku víc zabýval otázkami etiky, napadla mne myšlenka, kterou jsem nazval „Kristus napříč“. Konkrétně mám na mysli Kristovo evangelium, které se neptá, kdo je kdo, jakého je světonázoru, jaké filosofie, dokonce v podstatě ani nediktuje nějaké věroučné a dogmatické zásady, pravidla a předpisy, ale je schopné oslovit kohokoli právě jen tou svojí univerzální prostotou a jednoduchostí. (Mimochodem: myslím si, že něco v tom smyslu lze nalézt už v Pojmovém učení naší církve – to je to úsilí naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké Duchem Kristovým; ten Duch Kristův, to je, oč tu běží. Anebo se mi v té souvislosti vybavila jedna z největších osobností XX. století, totiž Mahátma Gándhí. Ten kdysi napsal: **„Jeden text mě vždy znovu uchvacoval už tehdy, kdy jsem začínal číst bibli:**

Hleďte nejprve boží království a jeho spravedlnost a všechno ostatní vám bude přidáno. Říkám vám, jestliže pochopíte tato slova, uchováte-li si je a budete jednat v jejich duchu, pak ani nepotřebujete vědět, jaké místo v mém a ve vašem srdci zaujímá Ježíš nebo nějaký jiný učitel.“)

Anebo ještě trochu jinak – vzal bych ta známá slova apoštola Pavla: ***„Židům jsem byl židem, abych získal židy. Těm, kteří jsou pod zákonem, byl jsem pod zákonem, abych získal ty, kteří jsou pod zákonem – i když sám pod zákonem nejsem. Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona – i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. Těm, kteří jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl.“*** (1K 9, 20 - 23)

To nás ale dostává zpět k věci, o které je řeč: Život hodný Kristova evangelia. Jsem přesvědčen, že právě tohle je to, čemu říkám „napříč“, a co zároveň dává křesťanství, resp. evangeliu, ten zmíněný „přesah“. „Žít život hodný Kristova evangelia“, to totiž není vůbec otázka náboženská, ale otázka obecně lidská.

Vždyť život podle Kristova evangelia, to vážně není o všelijakých předem daných náboženských podmínkách, příkazech, zákazech, obřadech, úkonech, ale o smysluplném životě mezi ostatními lidmi a spolu s ostatními lidmi. Žítí podle Kristova evangelia v základě není ničím víc, než usilováním o právo, spravedlnost, ohleduplnost, vzájemnou úctu pro všechny lidi bez rozdílu národnosti, barvy pleti, společenského postavení, dokonce i náboženského vyznání.

V podstatě to sám Ježíš stručně, ale dokonale, vystihl tehdy, když byl tázán, jaké přikázání v zákoně je největší: ***„Miluj Hospodi-***

na, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí a miluj svého bližního, jako sám sebe.“ A dodává: „***Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon a proroci.***“ (Mt 22, 37 – 40)

On neukazuje na literu Zákona, ale na vzájemné a odpovědné vztahy. Základem není náboženský předpis, ale láska.

A tohle, nic víc a nic míň, je znakem života hodného Kristova evangelia, jak to v listu Filipským požaduje apoštol Pavel. Je to něco, co je opravdu schopno svou univerzálností přesáhnout vše ostatní a jít doslova napříč kulturami a náboženstvími. A právě to já osobně považuji za jeden z největších, ne-li úplně největších přínosů křesťanství. A jestli, jako Kristovi učedníci a následovníci, máme s něčím jít do celého světa, pak přesně a právě s tímto, protože ničeho jiného není světu zapotřebí. A provázej nás Bůh.

A M E N

Miroslav Kubíček
farář na Starém Brně

Bitva na Bílé hoře

8. listopadu 1620

Jsou výročí, která se v pravém slova smyslu slaví, pak ale jsou také taková výročí, kdy by jakási „oslava“ měla hodně hořkou příchutí, přesněji řečeno slavit není co. V žádném případě by ale nebylo moudré připomínat si pouze ta výročí radostná a tiše zapomenout či ignorovat ta s tou hořkou příchutí. Právě taková si připomínat je hodně zapotřebí, možná i víc než ta „slavná“. Takovým hořkým výročím, letos kulatým, je bitva na Bílé hoře, 8. listopadu 1620.

Jsme ale schopni shodnout se při výkladu dějin na tom, která událost byla slavná a která ponižující? Už před lety se mi dostala do ruky úvaha spisovatele Jaroslava Durycha, v níž pochvalně vzdvihoval Bílou horu jako ten nejšťastnější a nejosvobodivější okamžik v našich dějinách. Tehdy mne to nesmírně překvapilo a zarazilo. Jenomže dnes opět slycháme, že ve stavovském povstání nešlo o nic jiného, než o mocenské zájmy vzpurné šlechty. Že díky vítězné bitvě na Bílé hoře bylo možno obnovit pořádek v zemi. A jak v době barokní, země po všech stránkách vzkvétala, kulturně, hospodářsky atd. Pak už jsme jen svědky toho, jak se pár metrů od místa, kde stálo popravičí lešení, vztyčí „imitace stavby, která symbolizuje nesvobodu vyznání, triumf netolerance, porážku reformace“ (viz *Český zápas*, č. 27, str. 3).

Nechal bych teď raději promluvit člověka povolanějšího, a sice profesora Erazima Koháka. Ve své knize *Domov a dálava* (nakl. *Filosofia, Praha 2009, str. 67 – 69*) píše toto:

Stavovské povstání v roce 1618 bylo nejen následkem dlouhodobé frustrace českých evangelíků z jednostranné náboženské politiky Vídně, nýbrž také výrazem sebevědomí českých stavů. Porážka na Bílé hoře pro ně představovala hluboké národní trauma, ač ne proto, že by katolický ideologický monopol nahradil evangelický. Smyslem povstání, na němž se podílelo i několik katolických pánů, nebylo prosazení protestantismu, nýbrž záchrana volnější pluralitní společnosti před centralismem. Podstatou traumatu bylo to, že mocenský monopol víry i života nahradil pluralitu předešlých dvou staletí. Porážka znamenala konec renesančního národa spolu se vším, co jej tvořilo, s volností osobních vztahů, s evangelickou zbožností Jednoty bratrské, ale také s renesančně liberálním katolicismem údobí plurality.

...

Bílá hora znamenala nejen nástup katolicismu k neomezené moci, nýbrž také volné pole pro císařovo rozhodnutí zbavit se

českého problému jednou provždy. Politiku, kterou sledoval, jsme o tři sta let později označovali jako „normalizaci“ – soustavné prosazení myšlenkového a mocenského monopolu, který vládnoucí moc považuje za normální a normativní zároveň. Násilná změna víry ovšem může potlačit víru starou, těžko však vzbudí nadšení pro víru novou. Čeští poddaní se podřídili, ale nenadchli. Vylvlastnění šlechtických politických vrstev a vypuzení středostavovské inteligence, evangelického kléru i zemanských autorů připravilo zemi o lidi schopné ji vést. Vynucená změna víry ji z velké části připravila o lidovou spontaneitu či dnešním pojmoslovím, o aktivní občanství, které bylo její oporou od dob husitské revoluce.

...

Sto let po Bílé hoře bychom těžko hledali známky onoho sebevědomého národa, který se v českých zemích vytvořil z náboženské plurality v šestnáctém století.

K tomu bych dodal snad jen toto: Ptáme-li se, kde jsou kořeny naší přizpůsobivosti, ústupnosti, mnohdy až určité národní bezpáteřnosti, pak je hledejme už na Bílé hoře. Ptáme-li se, proč si v našem národě nedokážeme a snad ani nechceme poradit se svobodou, nejsme schopni a hlavně nejsme ochotni přebírat sami za sebe odpovědnost, hledejme prvopočátky již na Bílé hoře. A hledáme-li původ jednoho z typicky českých postojů, totiž přesvědčení, že „za moje problémy mohou oni“, tak je rovněž na Bílé hoře, neboť už tam se začala rodit naše morální devastace, jejíž ovoce dodnes sklízíme. „*Čeští poddaní se podřídili, ale nenadchli,*“ vystihl dokonale Erazim Křehák. Jenže od té doby se v našem národě často chováme prostě jako poddaní...

Miroslav Kubíček
farář na Starém Brně

Rozhovor s biskupem Jurajem Jordánem Dovalou

Na diecézním shromáždění jsi byl na dalších sedm let opět zvolen biskupem, a to zcela bezkonkurenčním počtem hlasů. Překvapilo tě to, anebo se něco takového dalo očekávat?

Po pravde, tak pozitívny výsledok ma prekvapil. Dokonca, keď sa volilo a čakal som vonku pred chrámom, slniečko svietilo, bolo veľmi príjemne a hovoril som si, ak ma nezvolia, diár sa vyčistí a môžem ísť kam chcem, zase budem slobodný. Za tých sedem rokov sme museli prijať mnoho nepopulárnych krokov, znižovali sa úväzky, prestali sa vyplácať odmeny, atď. Myslel som si, že mnoho ľudí dá najavo pri voľbe svoju nespokojnosť. Ale asi ľudia pochopili, že ak sa nemá diecéza premeniť na Titanic, sú tieto opatrenia nutné.

Je jasné, že do druhého obdobia vstupuješ určite jinak, než když's začínal, máš již s biskupskou službou hodně zkušeností. V čem vnímáš rozdíly mezi „tehdy“ a „ted“?

Teraz už viem, čo môžem očakávať. Mám zmapovanú situáciu a lepší rozhľad. Ale život nie je nalinkovaný, takže aj tak bude všetko inak, než si my predstavujeme. Rád by som sa viac venoval duchovným témam a menej sa zaťažoval ekonomickými otázkami. Nie sme tu sami pre seba. Prospeje nám, keď sa budeme menej umárať svojimi žabomyšími problémami a viac budeme vnímať život, svet a Boha.

Blíží se 70. výročí naší diecéze. Nestačí se ale pouze ohlížet do historie, daleko víc jde o velikou a náročnou výzvu. Jaká je z tvého pohledu ta nejdůležitější a nejnutnější vize do budoucna?

Na letnej synode duchovných som predstavil svoju víziu, ktorá je spreď siedmich rokov, ale stále ju vnímam ako nosnú. Chcel by som na nej ďalej pracovať a rozvíjať ju. V krátkosti ju priblížim. Potrebujeme sa viac prepájať s koreňmi obecnej kresťanskej tradície a spirituality. Ďalej je dôležitá jednota a láska v našom spoločenstve, ktorá vôbec nie je samozrejmosťou. Nasleduje modlitba a kontemplatívny život – bez ktorého sme ako ryba na suchu. Potom samozrejme skutky dobra, charita, milosrdenstvo a diakonia. To je najlepšia misia, keď vidávame svetu dobré ovocie.

Na záver ide o jedinú vec, aby sme prinášali svetu Krista. Toto všetko je dôležité, je to naša úloha a Boh to od nás očakáva. Chcel by som v našej diecéze realizovať cestu malých krokov. Nebyť zahltení mega plánmi, ale pomaly postupovať na ceste vpred. Každý, hoci malý krok k večnému priateľstvu s Bohom a s Láskou, je dobrý.

Děkuji za rozhovor

Otázky kladl:

Miroslav Kubíček

70 let Brněnské diecéze CČSH

Z historie:

Hlavním centrem Církve československé (CČS) na Moravě se bezprostředně po jejím vzniku v roce 1920 stala Olomouc, vedle ní se však nová církev rozvíjela i v dalších místech včetně zemského hlavního města Brna. Zatímco se Olomouc stala sídlem diecéze a moravského biskupa, bylo Brno dějištěm diecézních shromáždění církve. Ustavující diecézní shromáždění, které zvolilo první diecézní radu, se tu konalo 18. srpna 1921. Další významné diecézní shromáždění se zde uskutečnilo v srpnu 1924, kdy byl ThDr. Jan Rostislav Stejskal zvolen správcem moravské diecéze (o rok později biskupem). Význam Brna, v němž se do roku 1940 utvořilo sedm náboženských obcí (farností), byl také důvodem občas se v meziválečném období objevujících snah o přesun sídla moravské diecéze z Olomouce do Brna. Město se stalo sídlem generálního vikariátu pro jižní a západní Moravu, který lze pokládat za zárodek budoucí diecéze.

Po roce 1945 byl církvi přidělen rohový dům v centru Brna na třídě Edvarda Beneše (dnes Joštova třída), který se stal místem schůzí diecézní rady moravské diecéze a sídlem Diecézního svazu sociální práce zřízeného v roce 1946.

Růst významu Brna v rámci moravské diecéze spolu se změnami administrativního členění státu vyústil ve zřízení samostatné brněnské diecéze CČS v roce 1950. Ustavující diecézní shromáždění nové diecéze vzniklé rozdělením dosavadní moravské diecéze na dvě menší (brněnská, olomoucká) se konalo 19. listopadu 1950. Prvním brněnským biskupem byl zvolen dosavadní plukovník du-

chovní vojenské služby Václav Janota. Diecéze spravovala 41 náboženských obcí sdružených v pěti okrscích a jako své sídlo dále užívala dům na Joštově třídě.

Obvod brněnské diecéze se výrazně změnil zejména po roce 1960, kdy k ní přibyla skupina farností z východní Moravy. Po úmrtí prvního biskupa Václava Janoty (1970) vedli diecézi biskupové Karel Pudich (1971-1981) a Rudolf Medek (1981-1988), za nichž došlo k vybudování diecézního pracovního střediska v Pisárkách a snížení počtu náboženských obcí v rozlehlé diecézi.

V letech 1989 až 1999 byl brněnským biskupem Vratislav Štěpánek, od roku 1999 do roku 2013 vedl diecézi Petr Šandera. Od roku 2013 až dosud je v čele diecéze Juraj Jordán Dovala, letos na diecézním shromáždění zvolený na druhé funkční období.

V současné době se brněnská diecéze dělí na tři vikariáty (Brno, Východní Morava, Vysočina), v nichž působí 38 náboženských obcí.

Miroslav Kubíček
farář na Starém Brně

Zamyšlení nad církví

Nejdřív jsem byl nadšen, že jsem našel církev, která podle mého tehdejšího přesvědčení zdaleka nejlépe rozeznává a do sebe aplikuje skutečně zásadní znamení doby. Následovala fáze rozčarování z toho, jak rádo a někdy i nesnesitelně dlouho se leckde v mé církvi hovoří de facto stále o tomtéž, aniž by se cokoli fakticky hnulo z místa. Nastala fáze silné frustrace. A pak fáze postupného pochopení toho, jak se věci mají.

Církev má být asi každé další ráno každému věřícímu takovou tabulou rasou. Polem neoraným. Neboť církev je přesně do té míry smysluplná, do jaké míry je smysluplné každé konkrétní každodenní konání každého z nás v ní a pro ni. Každé setkání s Kristem v jakémkoli člověku, kterého potkáváme, včetně nás samotných. Uvnitř, ale hlavně vně naší církve. Kolektivní úsilí o církev totiž buď přichází tímto způsobem, anebo nikdy. To je nyní z mého pohledu základní zákon životaschopnosti každého údu Kristova společenství, ať už se nazývá jakkoli.

Nepropadám snad pyše. Vím přece, že jsem exemplární hříšník. Ale výše jmenovanému společenství v ničem reálně nepomůžu, když se utopím v sebeučenšování svého já až na samotnou (a uznávám, že jinak mimořádně pohodlnou) hranici vymlouvání se na údajnou neblahou situaci své církve, úpadek víry ve společnosti, případně další tisíckrát omílané leit-motivy. Této agónie se už odmítám cítit být součástí. Tvrdím, kudy chodím, že Církev československá husitská je obzvlášť v současnosti církev s obrovským potenciálem, který nám tu jen holt na mnoha místech leží ladem. No a co? Kdokoli vezme pomyslný rýč a poryje aspoň brázdíčku neoraného pole svou vlastní autenticitou v církvi, způsobí, že z pole neoraného se stane pole orané aspoň někde. I za tu cenu, že dotyčný musí třeba doznat svou neotřesitelnou náklonnost k bru-

tálnímu metalu, nebo bytostný odpor k jednání bližních, kteří drží u moci prolhanost komunistů. (Jak nepokorné, bratře!)

Obzvláště doba koronavirová nám připomněla, že takováto orba prospívá. A jak! Jak podivuhodné věci se najednou dějí! Jeden příklad za všechny: bohoslužby online? Jistě, proč ne! Není vůbec třeba plakat, že například Farského liturgii jde takto sloužit jen s téměř nepřekonatelnými obtížemi. Vždyť máme alternativy! Vždyť my snad chceme mít i alternativy pro doby jiné, než nedělní, běžné, poklidné až nudné! Vždyť my nechceme sedět doma na zadku a nechat porážet naši víru virem titěrné velikosti jen proto, že nám určitá forma v určité chvíli brání v předávání obsahu. Vytvořme, užijeme a prosadme postupně i formy jiné, nebojme se! Jsme snad přece stále následovníci inovátora Farského, ne klub bezpečnosti práce! Po sto letech existence naší církve a v souladu s logikou čerpání z tisícileté tradice husovského typu katolicismu, ze kterého jsme vzešli a k němuž se snad stále hlásíme, takové konání celkem dává i rozum. A ne, že ne.

Americký básník Charles Bukowski pravil, že svět patří těm, kteří se neposerou. Často na to myslím, když raději mlčím, zatímco někteří jiní obširně hovoří. Neumím vůbec tak brilantně mluvit, jako oni, to si uvědomuji. Vrásky si z toho ale už nedělám. Nechci být totiž ničím víc, než neposraným věřícím v církvi, která je mi útočištěm. Nechci zároveň zvat své bližní do toho typu církve, která by jim byla nakonec koulí na noze. Chci potkávat Krista v sobě i v mých bližních tak, jak mi a jim zobák narostl. Chci církev každého jednotlivce autenticky konajícího v Kristu. Jedině to má totiž z mého hlediska smysl uprostřed světa, který potřebuje rozpoutávat nekonečné a dravé debaty třeba o tom, zda existuje 29 pohlaví – a to jen proto, aby měl pocit, že ještě někam vůbec spěje.

Petr Vaculovič
kazatel v Hodoníně

Připomínka výročí

1995 redakce rozhlasu Svobodná Evropa v Praze;

8. 9. 1995 americká rozhlasová stanice Rádio Svobodná Evropa a Rádio Svoboda zahájila po svém přestěhování z Mnichova vysílání z Prahy.

610 let od ukončení stavby Staroměstského orloje;

9. 10. 1410 dokončen Staroměstský orloj a datum kdy se o něm také objevuje první zmínka v písemných pramenech. Dnes orloj svoji zvláštní památkovou ochranu nemá, ale je jako součást Staroměstské radnice Národní kulturní památkou. V současné době se o něj stará akademický sochař a restaurátor věžních hodin Petr Skála a astronom RNDr. Zdislav Šíma.

350 let od úmrtí Jana Amose Komenského;

15. 11. 1670 zemřel Jan Ámos Komenský, pedagog a učenec (*nar.* 28. 3. 1592), poslední biskup Jednoty bratrské, jeden z největších českých myslitelů, filosofů a spisovatelů. Jeho literární odkaz je velmi obsáhlý a různorodý. Psal latinsky i bohatou a působivou češtinou. Tvořil spisy encyklopedické a jeho ideálem byla pansofie (vševěda), objímající veškeré tehdejší vědění, zanechal však také díla teologická. Renomé si získal především jako pedagog, resp. teoretik pedagogiky a autor mnoha spisů z tohoto oboru. Do obecného povědomí se zapsal také jako autor nejslavnějšího česky psaného díla 17. století – Labyrint světa a ráj srdce. Coby nekatolík byl nucen od roku 1628 působit v exilu, kde také zemřel.

Wikipedie

1990 – návštěva amerického prezidenta G. Bushe v Praze;

17. 11. 1990 do Prahy přijel poprvé v historii prezident USA, Georg Bush.

600 let od zahájení stavby kupole florentského dómu

Santa Maria del Fiore;

V roce 1420 Filippo Brunelleschi zahájil stavbu kupole florentského dómu Santa Maria del Fiore. V letošním roce si připomínáme 600 let od zahájení této úžasné stavby.

Florencie, hlavní město Toskánska, od roku 1982 je zapsáno na seznamu UNESCO. Je skvostem renesanční architektury. Město založili v roce 59. př. n. l. Římané v údolí řeky Arno, tehdy dostalo jméno Florentina (kvetoucí). Pány města se v roce 1434 stal rod Medici, s jejich podporou pak vznikla řada významných staveb. Ve Florencii pobývaly slavné osobnosti své doby:

Michelangelo Buonarroti, Galileo Galilei,
Dante Alighieri, Giotto di Bondone, Sandro Botticelli,
Leonardo da Vinci a další.

Pozvánky

Sobota 10. 10. 2020 v 15 hodin,

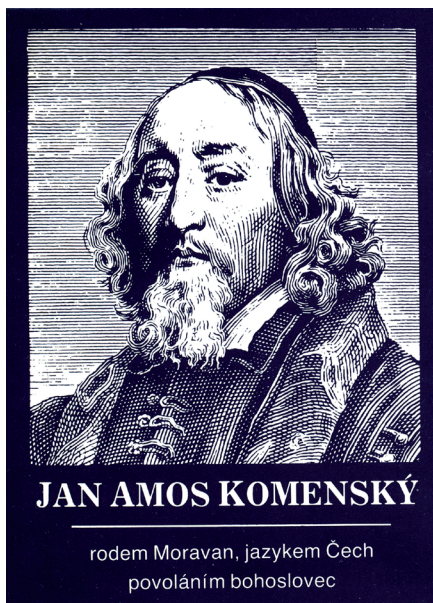
Chrám M.J.Husa v Uherském Brodě

V rámci cyklu „*Nadčasová setkání s Janem Amosem Komenským*“, pořádaného k výročí 350 let od jeho úmrtí, bude přednášet děkanka Husitské teologické fakulty v Praze,

Doc. ThDr. Kamila Veverková, Ph.D. na téma:

Komenský – teolog

Všechny srdečně zveme.

28. 3. 1592 – 15. 11. 1670
350.výročí úmrtí

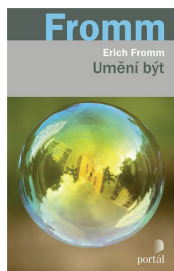
Doporučujeme...

Nakladatelství Portál v posledních pár letech vydalo několik knih významného (původem německého, odkud jako Žid v r. 1933 emigroval do USA, konec života strávil ve Švýcarsku) psychologa, sociologa a filosofa Ericha Fromma. Již dříve u nás vyšla jeho důležitá díla, např. *Budete jako bohové, především pak dílo pravděpodobně stěžejní: Mít, nebo být?*

Portál tuto řadu rozšířil:

Umění být

Knih v podstatě navazuje na zmíněné dílo *Mít, nebo být?* Když v letech 1974 – 1976 Fromm pracoval na zmíněném díle, napsal mnohem víc kapitol, než mohlo být v knize použito. Některé z těchto kapitol pak obsahuje právě tento svazek. Pojednávají výlučně o cestě k bytí, která může člověka dovést k tomu, aby se naučil „umění být“ (viz Rainer Funk, předmluva ke knize).

Umění naslouchat

Erich Fromm působil více než padesát let jako psychoanalytik, přes čtyřicet let pracoval v New Yorku a Mexico City jako učitel, supervizor a univerzitní učitel na institutech pro výuku a výcvik v psychoanalýze. Rainer Funk v úvodu k této knize píše: **„Každý, kdo jím byl analyzován, pocítil Frommovu neúprosnost hledače pravdy a kritického průvodce, ale také mimořádnou schopnost vcítění, blízkost a bezprostřednost vztahu k druhým.“**

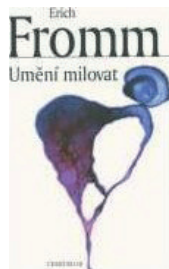
Fromm nikdy nenapsal žádnou učebnici psychoanalytické terapie, ani nezaložil žádnou vlastní terapeutickou školu, tím pádem nenalezneme žádné „know-how“ prováděné terapie. Žádný z textů uveřejněných v této knize neexistuje jako rukopis, jsou to přepisy nahrávek přednášek, rozhovorů a jednoho semináře. Právě proto ale mohou živě přiblížit to, jak Fromm žil a pracoval.

Jeho náročnost a tíhnutí k ideálům dokresluje následující příhoda:

Dítě spatří rabína ve smutné náladě a zeptá se ho: „Mistře, proč jste smutný? Zažíváte smutek, protože jste nedosáhl nejvyššího poznání nebo nedospěl k nejvyšším ctnostem?“ Rabín odpověděl: „Nikoli, nejsem proto smutný. Jsem smutný proto, že jsem se úplně nestal sám sebou.“ A Fromm k tomu dodává: „V každé lidské bytosti existuje optimum, kým by se mohla stát, a jsou cíle, kterých nikdy nemůže dosáhnout. Člověk by měl mít na prvním místě určitý obraz, kým se může a kým se nemůže stát, jaká jsou jeho omezení a možnosti.“

Umění milovat

„Četba této knihy by byla zklamáním pro každého, kdo by od ní očekával snadný výcvik v umění milovat. Jejím cílem je naopak ukázat, že láska není cit, kterému se může každý snadno oddat, bez ohledu na to, jaké úrovně zralosti dosáhl. Chce čtenáře přesvědčit, že všechno jeho úsilí o lásku nutně zklame, nepokusí-li se co nejaktivněji rozvinout celou svou osobnost, aby dosáhl tvůrčí orientace, že najít uspokojení v individuální lásce je nemožné bez schopnosti milovat svého bližního, bez pravé pokory, odvahy, víry a kázně.“ (Z autorovy přemluvy ke knize.)

Strach ze svobody

„Co je svoboda jako lidská zkušenost? Je touha po svobodě něco, co je lidské přirozenosti vrozeno? Je to stejná zkušenost bez ohledu na druh kultury, v níž člověk žije, anebo je to cosi odlišného podle stupně individualismu dosaženého v té které společnosti? Je svoboda jen absencí vnějšího tlaku, nebo je to také přítomnost čehosi – a pokud ano, pak čeho?“

Jaké sociální a ekonomické faktory přispívají ve společnosti k úsilí o svobodu? Může se svoboda stát břemenem, příliš těžkým pro člověka, aby je unesl, čímsi, co ho žene k tomu, aby jí unikl? Proč je pak svoboda pro mnohé vytouženým cílem, a pro jiné ohrožením?“

To jsou otázky, které autor klade v první kapitole knihy. Následně nahlíží na problém od středověku, přes renesanci, až do období reformace, zabývá se jím v souvislosti s fašismem a dalšími autoritářskými systémy, ale i s naší vlastní demokracií. Zvláštní kapitolu pak věnuje tomu, co nazývá mechanismem úniku před svobodou.

Knihy je především dílem psychologickým a dotýká se jak strachu ze svobody, tak i zmíněných mechanismů útěku před ní.

Narozeniny

Vratislav Jan Marša – 3. srpna
farář v NO Brno Maloměřice

(60 let)

Blahopřejeme

Datový plán

Srpen

- 8. až 15. 8. – setkání mladší mládeže v Přibyslavi
- „Vápenná“ - setkání dětí
- 28. 8. – jednání Diecézního revizního finančního výboru

Září

- 3. 9. – jednání generální synody
- 5. 9. – diecézní den – 70 let diecéze
- 7. 9. – zasedání Diecézní rady
- 10. 9. – společná vikariátní konference duchovních
- 12. 9. – kurz základů teologie
- zasedání Ústřední rady
- 19. 9. – pouť na Sázavu
- 20. 9. – partnerská neděle – sbírka Essen
ekumenická neděle
- 25. 9. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 25. až 27. 9. – celocírkevní setkání mládeže v Hradci Králové

Říjen

- 3. 10. – kurz základů teologie
- 5. 10. – zasedání Diecézní rady
- 10. 10. – zasedání Ústřední rady
- 24. 10. – jednání sněmu – volba patriarchy
- 28. 10. – bohoslužby v Hradci Králové
k 102. výročí vzniku Československé republiky
- 30. 10. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 31. 10. – instalace patriarchy

Listopad

- 7. 11. – kurz základů teologie
- 9. 11. – zasedání Diecézní rady
- 12. 11. – společná vikariátní konference duchovních
– jednání teologického poradního sboru
- 13. 11. – zasedání Ústřední rady
- 13. až 15. 11. – setkání rodin
- 14. 11. – zasedání Církečního zastupitelstva
- 17. 11. – Slavnost světla v Hradci Králové
- 21. 11. – Diecézní shromáždění
- 22. 11. – poslední neděle liturgického roku
- 27. 11. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 29. 11. – první neděle adventní
- 30. 11. až 2. 12. – duchovní cvičení

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 32

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2020

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková, Pavel Pospíšil

Stálí dopisovatelé: Jiří Sladký, Michal Hvězda, Ivana Krejčí

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pocházejí z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH